



Anna Wangenheim  
Inatsisartunut llaasortaq, Demokraatit

14-07-2022

Sagsnr. 2022 - 14028  
Akt nr. 20575682

Postboks 1029  
3900 Nuuk  
Tlf: +299 34 50 00  
Email: [ikin@nanoq.gl](mailto:ikin@nanoq.gl)  
[www.nanoq.gl](http://www.nanoq.gl)

**Ado Lynge Atuarfia pillugu § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 130/2022-p  
akineqarnera**

Asasara Anna Wangenheim,

Inatsisartut suleriaasiat napertorlugu apeqquteqaatinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullinguuttuni akissuteqarfingineqassapput.

1. Ado Lynge Atuarfia Aasianniittoq Naalakkersuisut siunissami qanoq pilersaaruteqarfigaat?

**Akissut:** Ado Lynge Atuarfiata inatsisitigut tunngavianik aamma atuartunut angerlarsimaffittut aaqqissugaanerata allanngortinneqarnissaanut Naalakkersuisut maannakkut pilersaaruteqannigillat, maannakkullu eqqarsartariaatsimikkut ineriarternermikkut piginnaasakitsut 14-init 20-nut ukiullit sulissunneqarput. 15-inik ukioqalerfimminni ukiumi atuartut atuartunngortinnejarsinnaanngortarput kingusinnerpaamillu ukiumi 20-nik ukioqalerfimminni atuarnerik naammassisinnaallugu. Sulissunneqartut allanngortinnejassappata imaluunniit annertuningortinnejassappata atuartitsinkut isumaginninnikkullu allat kikkut atuarfiup isumagissanerai imaluunnit sullisissanerai pisariaqartitsineq naapertorlugu misissuisoqaqqaartariaqarpooq.

- a. Aningaasaliissutit annertusinissaat annikillisinnaaluunnit pilersaarutigineqarpa?

**Akissut:** Ado Lynge Atuarfianut aningaasaliissutinik ilanggaanissamik pilersaaruteqartoqanngilaq. Akerlianilli atuarfimmut aningaasaliissutit qanoq sutigullu maannakkut pisariaqartitanut atuarfiullu ineriarortsinissamut kissaatigisaanut naleqqussarneqarsinnaanersut maannakkut Naalakkersuisut isumaliutigaat. Suliami matumani nunatsinni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut aningaasaqarnikkut sinaakkutigineqartartut isiginiarneqarput.

- b. Aningaasaliissutit ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmuit isumaginninnermut aqutsisoqarfimmut nuunneqarnissaat pilersaarutigineqarpa? Akissut tunngavilorseqarnissaa kissaatigaara.

**Akissut:** Meeqganut, Inuuusuttunut llaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniittumut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutinut konto imaaliallaannarlugu nuutsinnejarsinnaanngilaq, tassami atuarfinnun najugaqarfiusunut immikkut aaqqissuussanut, matumani Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup

ataaniittumut Ado Lyngep Atuarfianut, atuarfik pillugu inatsit ilisimaneqartutut ingerlatsinermut inatsisitigut tunngavigneqarmat. Inatsisit atuuttut aamma akisussaaffinnik agguataarineq naapertorlugu Naalakkersuisoqarfimmut allamut nuussinermi suliffeqarfiup siunertaanik allanngortitsinissaq pisariaqassaaq. Ado Lyngep Atuarfiata meeqlanut inuuusuttunullu eqqarsartaatsimikkut ineriarternermikkut piginnaasakitsut atuarfittut siunertaqarneranik allanngortitsinissaq Naalakkersuisut maannakkut pilersaarutiginngilaat. Taamatulli eqqarsartoqassappat atuisut aamma kommunit minnerunngitsumillu pisortat aamma sulisut akornanni suleqatigiilluarnissaq aamma oqaloqatigiilluarnissaq pisariaqassaaq inuiaqatigiinni isumaginninnermi aamma atuartitsinermi suliffeqarfiup allanngortinneqartup suut isumagissanerai pillugit.

2. Sooq atuarfimmiit ukiumoortumik nalunaaruteqartannginnerat Naalakkersuisunit nassuiarneqarsinnaanerluni?

**Akissut:** Ukiumoortumik nalunaarusiortarnissaq maannakkut inatsisini atuuttuni piumasaqataangilaq. 1. oktoberimi atuarfiup Ilanniartitaanermut Aqtsisoqarfimmut nalunaarusiarisartagaasa saniatigut aqtsisoqarfiup ingerlatsineq aamma perorsaaneq pillugit atuarfik qanittumik ingerlaavartumillu oqaloqatigilluartarpaa, taakkulu aqqutigalugit atuarfiup suliaanut paassisutissat nalinginnaasut qulakkeerneqartarpuit.

3. Ado Lynge Atuarfia kikkunnut tulluussagaanersoq Naalakkersuisut nassuaasinnaanerlutik?

**Akissut:** Atuarfiup sullitassai 1982-imili pilersinneqarneranit tassaasimapput meeqqat inuuusuttullu eqqarsartaatsimikkut ineriarternermikkut piginnaasakitsut 14-init 20-nut ukiullit.

- a. Kina atuarfimmut innersuussisinnaava?

**Akissut:** Maannakkut suleriaatsimi atuarfimmi immikkut atuartitsinermi siunnersortip innersuussinissaq pillugu suliaq aallarnertarpaa. Tulliuttarporlu MISI/PPR-ip ilanngunneqarnissaa, taassumalu kingunerisaanik MISI/PPR-ip nammineerluni atuartoq immikkut atuartitsinermik pisariaqartitsisoq Ado Lyngep Atuarfianut innersuuttarpaa.

- b. Innersuussisarnermut naliliisartunullu nalunaarsuuteqaruni suuppat?

**Akissut:** Atuartut eqqarsaatsimikkut ineriarternermikkut piginnaasakitsut nangitsilluni angerlarsimaffik qimallugu atuartinneqarnerannut/sungiusartinnerannut iluaquatasussaasorineqaraangat Ado Lyngep Atuarfiani atuartunngortinneqarsinnaapput.

- c. Meeqqat kikkoqqissaat atuarfimmut tulluunnerannut kikkut aaliangiisartuuppat?

**Akissut:** Inissiiniartartussatut ataatsimiitaliamik atuarfik pilersitsisarpoq, tassaniillutillu pisortat, ilinniartitsisut aamma perorsaasut aallartitaat.

- d. Meeqqat ADHD-mik sakkortuumik atugallit atuarfimmut tulluunnersut Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerlunkku?

**Akissut:** Tunngaviusutigut atuartut eqqarsartaatsimikkut ineriarornermikkut piginnaasakitsut ADHD-mik innarluuteqartut imaluunniit aamma suli allanik innarluutinik suussusersivigineqarsimasut atuarfimmi atuartunngortinnejqarsinnaapput. Ulluinnarnili atuartut eqqarsartaatsimikkut ineriarornermikkut piginnaasakitsut suli allanik innarluutinik suussusersivigineqarsimasunik ataatsimoortitsinissaq ajornakusoorsinnaavooq, soorlu ADHD-mik annertuumik eqqugaasimasunik, taakkumi perorsaasunik sulisunik allanik pisariaqartitsissammata sulissunneqartussanik atuartitsinermik, sungiusaanermik aamma isumaginninnermik immikkut ilisimasalinnik.

4. Meeqqat atuarfik qimakkaangamikku inuiaqtigiinnullu misiliutitut nammineersinneqaleraangata suliniutit suut ingerlanneqartarpat?

**Akissut:** Atuartup atuarfik qimattussanngoraangagu Ado Lyngep Atuarfia atuartumut suliamik ingerlatsisoq peqatigalugu atuartumut iliuusissanut pilersaarusiortarpooq.

Meeqqanut, Inuuusuttunut llaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfiup ataani iliuusissanut pilersaarusiorneq pillugu piumasaqaatit pillugit akissummut itisiliivoq:

"Kommuni najugarisaq inunnut innarluutilinnut iliuusissanut pilersaarusiornissamut pisussaaffeqarpoq, tak. inuit innarluutilit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat (innarluutillit taperserneqarnissaannut inatsit) nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi § 26. Iliuusissanut pilersaarut soorlu suliarineqassapput meeraq innarluutilik atuartunngulerpat imaluunniit atuartitaanera naammassilerpat imaluunniit meeqqap innarluutilip 18-inik ukioqalinnginnerani. Iliuusissanut pilersaarummi allaatigineqassapput:

- 1) Siunertaq aamma tapersiinermi anguniagaq.
- 2) Anguniagaq imaluunniit anguniakkat anguneqarnissaannut tapersiineq suna pisariaqarnersoq.
- 3) Tapersiinerup sivisussusissaatut naatsorsuutigineqartoq.
- 4) Tapersiinerup malinnaavigineqarnissaa, matumuuna malitseqartitsineq qaqugukkut pisassanersoq ilanngullugu.
- 5) Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aamma inatsisit allat malillugit tapersiinerit allat ataqtigiinnerat.
- 6) llaquttat attaveqarfiillu, najugaqariaaseq, ilinniartitaaneq, suliffeqarneq, inuttut ikiorteqarneq, katsorsartinneq aamma atortorissaarutit ikuutaasut il.il. pillugit pissutsit immikkut ittut allat."

- a. Suliniutinut taakkununnga nalilersuisoqartarnerluni? i. Angusassatut nalunaarsuutinik allattorsimaffeqarpa?

**Akissut:** Meeqqanut, Inuuusuttunut llaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik apeqqummut imatut akissuteqarpoq:

"Tak. qulaani taaneqartut, tassani piumasaqaatigineqarpoq kommunip iliuusissanut pilersaarummi tapersiissutigineqartunut siunertat anguniakkallu allaatigisassagai kiisalu allaaserisassagai qanoq qaqugulu tapersiissutigineqartut malitseqartillugit ingerlateqinnejqassanersut.

Innarluutillit taperserneqarnissaannut inatsisip siunertai (tak. § 1) naapertorlugit nassuaanissamik kommuni pisussaaffeqarpoq, tassaallutik:

- 1) innarluuteqarnerup malitsigisaanik ajornartorsiutit pillugit inuit innarluutillit siunnersorneqarnissamik tapersersorneqarnissamillu neqeroorfigineqarnissaannik qulakkeerinniffigineqarnissaat,
  - 2) inuup imminut ikiorsinnaanissaanik siuarsaneq imaluunniit ulluinnarni inuuneranik oqlisaassineq kiisalu inuunerinnerulersitsineq,
  - 3) inuup innarluutillip ineriaartorsinnaanissaanik aamma piginnaasai naapertorlugit nammineq periarfissaqarfiinik atorluaasinnaanernik siuarsaneq, matumani inummut ataasiakkaamut tamanna periarfissaappat, ilinniagaqarnermik periarfissaq ilanngullugu,
  - 4) inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaasa aammalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsinerup akerlilerneqarnissaa tamatumuunalu sapinngisamik inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissaasaakuunissaasalu qulakkeerneqarnissaa, aamma
  - 5) ataasiakkaat ilinniarnissaannut sulisinnaanissaannullu periarfissat siuarsarnissaat."
- b. Inuuusuttut siunissami inuiaqatigiinni inooqataalernissaannut kikkut akisussaasutut inissinneqartarpat?

**Akissut:** Meeqqanut, Inuuusuttunut llaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik apeqqummut imatut akissuteqarpoq: "Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Kommunalbestyrelse akisussaaffeqarpoq, tak. qulaani allassimasut. Immikut pingaaruteqarpoq Innarluutillit taperserneqarnissaannut inatsisip siunertaanik (nr. 4) erseqqissaanissaq: "[Innarluutillit taperserneqarnissaannut inatsisip siunertaraa] inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaasa aammalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsinerup akerlilerneqarnissaa tamatumuunalu sapinngisamik inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissaasaakuunissaasalu qulakkeerneqarnissaa".

5. Meeqqat/inuuusuttut maannakkut Ado Lynge Atuarfiani atuartut kikkuuppat, ukiui aammalu suut nappaatitut suussusersineqarsimaneri agguataarneqarneri aallaavigalugit?

**Akissut:** Maannakkut atuartut 15-inik 20-nut ukioqartut 13-iupput, taakkulu assigiinngitsunik eqqarsartaatsimikkut ineriaortornermikkut akornuteqarput. Innarluutit suussusiinik immikkoortitsilluni saqqummiisoqarsinnaanngilaq taakkumi inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqarmata.

6. Ilinniarsimasut sorliit maannakkut atorfefqarpat?

**Akissut:** Atuarfimmi ilinniartitsisutut ilinniagaqarsimasut 6-iupput, perorsaasutut ilinniagaqarsimasut 3-iupput, perorsaanermi ikiortit 7-iupput, pedeli ilinniarsimasoq ataaseq aamma eqqiaasoq ataaseq.

- a. Sulisuni taakkunani qassit ilinniarsimasuuppat?

**Akissut:** Ilinniagaqarsimasut 10-t atuarfimmi atorfefqarput.

b. Qaammammut ilinniarsimanngitsumik sulisoqartarneq tiimit qassiuppat?

**Akissut:** Ilinniarsimanngitsunut sulisunut 1120 tiimit missaannik qaammammut atuisoqartapoq.

7. Qanga kingullermi atuarfimmi nakkutilliartortoqarpa?

**Akissut:** Ulloq unnuarlu suliffeqarfittut Naalakkersuisut "ileqqusumik" aaqqissuussamik Ado Lyngep Atuarfianik nakkutiliineq ajorput. Akerlianilli Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup ataaniittup ingerlatsineq minnerunngitsumillu isumaginninneq perorsaanerlu pillugit atuarfik qanittumik ingerlaavartumillu oqaloqatigilluartarpaa. Taamaalilluni akulikitsumik oqaloqatigiinnermillu tunngaveqartumik aamma atuarfimmi pisortanik sulisunillu ilisimasatigut perorsaanikkullu siunnersuinikkut ilitsersuinikkullu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik ingerlataqarpoq.

a. Nakkutilliartornermi suut ilisimatitsissutigineqarpat?

**Akissut:** Oqaloqatigiinnermik tunngaveqarluni nakkutilliinermi matumani ajornartorsiutinik saqqummersoqaraangat aaqqinniartoqartapoq.

8. Ukiut qulit kingullit qasseriaq nakkutilliartortoqarsimava?

**Akissut:** Apeqqut 7-imut akissut takuuk.

a. Ukiuni qulini kingullerni nakkutilliartortoqartarsimaneranit ilisimatitsissutit suut piusarsimappat?

**Akissut:** Apeqqut 7.a-mut akissut takuuk.

9. Naalakkersuisut pineqartumut allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

**Akissut:** Suliffeqarfip sammisassai aamma sullitassai allanngortinniaraanni annertusarniaraanniluunniit amerlasuut isumaliutigineqaqqaartariaqartut Naalakkersuisut isumaqarput. Soorlu innarluuteqartut immikkoortut assigiinnngitsut atuarfimmut ataatsimut atuartut immikkoortut pisariaqartitaat aamma tunngavigisaat, katitigaanerat, perorsaneqarnissaat, avatangiisitigut sinaakkutissaat, sulisut piginnaasaat, immikkut paasisimasalinngut attaveqarsinnaanerat il.il. eqqarsaatigeqqaarnagut katersuinnarneqarsinnaanngillat. Taakkut saniatigut innarluutillit aalajangersimasut pisariaqartitaat ilisimasariaqarput, soorlu amerlassusaat/siammarsimanerat, ukioqatigii amerlassusaat minnerunngitsumillu inuit ataasiakkaat imaluunniit innarluutillit immikkoortut illoqarfimmut allamut, ilaqtutatik ikinngutillu kiisalu inuunerminni sungiusimasatik avatangiisitillu qimallugit perorsaanikkut isumaginninnikkullu taamaaliussalluni pisariaqarnersoq.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga



Peter Olsen